

Hur får man ett medborgarförslag att flyga?

Naturskyddsföreningen

Ge oss kraft att förändra
PG 90 1909-2

Vad är ett medborgarförslag?

Medborgarförslag är ett viktigt demokratiskt verktyg som gör att du som medborgare kan lämna in idéer och förslag till politikerna där du är folkbokförd. I Sverige har ca 200 av 290 kommuner samt ca hälften av Sveriges 21 regioner infört medborgarförslag. Därför är det inte säkert att medborgarförslag tas emot just där du bor. Men du kan alltid skicka in det ändå, eller kanske till pressen med en uppmaning till din kommun att införa medborgarförslag. Se över vad som gäller i din kommun!

Vem kan lämna medborgarförslag?

Du ska vara folkbokförd i den kommun där du lämnar in medborgarförslaget. Det gäller även barn och ungdomar som inte har fyllt 18 år och personer med utländsk bakgrund som ännu inte fått kommunal rösträtt. Föreningar, organisationer eller sammanslutningar av annat slag får däremot inte lämna medborgarförslag.

Vad kan ett medborgarförslag handla om?

Ett medborgarförslag måste handla om ett ämne som hör till kommunfullmäktiges, en nämnds eller en fullmäktigeberednings

befogenhetsområde. Det betyder att det ska gälla kommunens verksamhet eller det kommunen är ansvarig för. Det kan vara till exempel: Förskola, omsorg för äldre eller personer med funktionsnedsättning, socialtjänst, demokratifrågor eller upprustning/skötsel av parkmiljö.

Det får inte gälla ett förslag som rör myndighetsutövning mot enskild person eller ha odemokratiskt eller nedsättande innehåll.

Hur skriver du ett medborgarförslag?

För att kommunfullmäktige ska behandla ditt förslag ska:

- ditt mejl/brev med förslag vara märkt med "Medborgarförslag"
- ditt namn, adress, telefonnummer och mejladress stå med
- innehålla ett konkret förslag som kommunfullmäktige kan ta ställning till
- bara innehålla ett ämne

Tips på saker som ökar chanserna för att ditt förslag ska gå igenom

Att vara konkret och föreslå var, vad, hur, när. T ex istället för att skriva "plantera mer träd i området" så är det bättre med "plantera ett antal x och x på den och den ytan".

Att skriva på ett konstruktivt, uppmuntrande och peppigt sätt. Det är viktigt att hålla en vänlig ton. Detta kan hjälpa en att sticka ut eftersom många saker som kommer in till kommuner och stadsdelsområden ofta är skäll och klagomål.

Att utgå ifrån mål och formuleringar som tjänstepersoner och politiker redan ska jobba mot och bygga på dem. Hjälpa dem att göra sitt jobb med ens egna idéer helt enkelt!

Att få många att underteckna, gärna med representation från flera områden eller grupper, alternativt att uppfattas som många även om man bara är ett par stycken.

Att skapa uppmärksamhet kring förslaget innan beslut tas, genom att kontakta lokalmedia, skriva på sociala medier, göra Facebook-grupp/sida etc.

Att säkerställa att det hamnar på rätt ställe direkt, t ex i rätt nämnd.

Att ta personlig kontakt med politiker, inte minst de som förväntas stå på ens sida, i samband med att en skickar in. Ibland även med tjänstepersoner. T ex för att få råd och stöd när en formulerar sig, så hamnar/blir det oftast rätt från början.

Vad händer när du lämnat ditt medborgarförslag?

När ditt förslag har kommit till kommunen, anmäls det på närmast följande fullmäktigesammanträde. Där bestämmer fullmäktige om ditt förslag får ställas och vem som ska besluta om ditt förslag. Fullmäktige kan välja att lämna ditt förslag till en särskild nämnd för att den ska bereda och ta beslut i ärendet. Du får efter fullmäktiges sammanträde veta på vilket sätt ditt förslag kommer att behandlas.

Enligt kommunallagen ska medborgarförslag behandlas senast ett år efter att det anmälts och den som skickat in förslaget ska meddelas när förslaget ska upp till beslut. Håll utkik på kommunens webbsida eller kontakta ansvariga för frågan för att få veta var förslaget ligger i beslutsprocessen. Kommuner får ofta in en stor mängd ärenden och förslag, och det finns alltid en risk för att ditt förslag inte hinns med och bordläggs till ett senare möte.

Du kommer att få möjlighet att närvara när ditt förslag ska behandlas. Om du vill kan du använda Naturskyddsföreningens rapporter och material för att läsa på inför det sammanträdet. Det kan vara bra att göra om du behöver argumentera för ditt förslag, men det är helt frivilligt! Material och rapporter finns på hemsidan www.naturskyddsforeningen.se/lar-dig-mer

Ett medborgarförslag som lämnas in blir en offentlig handling vilket innebär att vem som helst får läsa handlingen eller kopiera den. Namnet på den som lämnar förslaget kommer också att finnas med i protokoll och föredragningslistor som publiceras på kommunens webbplats, oftast är dock personuppgifter maskerat på webben.

Lycka till!